

УДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЗАКОНОДАВСТВА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

УДК 347.998.85(477)

Н. В. Бабяк

аспірант, викладач
Львівський державний університет внутрішніх справ

ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

У статті проаналізовано загальний стан фінансового й матеріально-технічного забезпечення системи адміністративних судів України. Досліджено умови реалізації дій щодо задоволення потреб судів через надання їм достатніх фінансових, матеріально-технічних засобів, а також вжиття інших заходів для забезпечення виконання ними судових функцій. Проаналізовано роль Державної судової адміністрації в реалізації завдань фінансового та іншого матеріального забезпечення діяльності адміністративних судів. Визначено шляхи подальшого вдосконалення цих складових забезпечення адміністративного судочинства в сучасних умовах.

Ключові слова: адміністративні суди, Державна судова адміністрація, фінансове забезпечення, матеріально-технічне забезпечення, шляхи вдосконалення, Україна.

I. Вступ

Ефективна робота будь-якої соціальної системи багато в чому залежить від її належного фінансового й матеріально-технічного забезпечення. Не є в цьому плані винятком і система адміністративних судів України. Дослідженню цих питань певну увагу приділили А. Борко, Ю. Георгієвський, І. Грибок, Р. Ігонін, І. Ієрусалімова, К. Клименко, Р. Куйбіда, І. Назаров, А. Неугодніков, С. Обрусна, А. Руденко, О. Свіда, О. Соколенко, В. Стефанюк, В. Сьоміна, Е. Шевченко, І. Шруб та ін. Але ці питання висвітлювали переважно в межах ширшої правової проблематики, без комплексного підходу. Тому подальше їх дослідження набуває особливого змісту й актуальності.

Фінансове й матеріально-технічне забезпечення адміністративного судочинства ще не в усьому відповідає вимогам часу, у зв'язку з чим виникає необхідність підвищення ефективності регулювання цього процесу.

II. Постановка завдання

Мета статті – поглиблений аналіз рівня фінансового й матеріально-технічного забезпечення адміністративних судів і визначення шляхів його подальшого вдосконалення.

III. Результати

Варто зазначити, що незавершеність судової реформи в Україні зумовила низку роз-

біжностей та протиріч у важливій сфері як організаційного, так і фінансового та матеріально-технічного забезпечення адміністративних судів [1. с. 68]. Зокрема, однією з причин суттєвих недоліків організації діяльності цих судів є рівень їх фінансового забезпечення. Деякі науковці та практики називають його найбільш проблематичним аспектом забезпечення незалежності судової влади в Україні [2].

Із метою покращення фінансового та матеріально-технічного забезпечення судових органів 29.08.2002 р. Указом Президента України було створено Державну судову адміністрацію України. Зазначимо, що рішенням Конституційного Суду від 11.03.2010 р. було підтверджено й обґрунтовано, що цей орган виконавчої влади й надалі має виконувати свої функції згідно із Законом України "Про судоустрій України" [3]. До функцій Державної судової адміністрації належать: підготовка матеріалів для формування пропозицій щодо бюджету судів і здійснення заходів щодо їх фінансування; здійснення матеріального та соціального забезпечення суддів, у тому числі суддів у відставці, а також апарату судів; забезпечення незалежності, недоторканності та безпеки суддів; організація й фінансування будівництва та ремонту будинків і приміщень судів, а також забезпечення їх технічним оснащенням [4].

Проведений нами аналіз свідчить, що з самого початку діяльності адміністративні

суди зіткнулися з проблемою недостатнього фінансування. Зокрема, включно до 2002 р. бюджетні призначення на їх утримання (за винятком видатків на зарплату та комунальні послуги) задовольняли потребу лише на 30–40% від передбаченого розміру річних видатків бюджетних асигнувань. Віденська декларація та Програма дій, яку було прийнято на II Всесвітній конференції з прав людини 25.06.1993 р. [5], містить низку положень, що конкретизують необхідність належного фінансування установ, що здійснюють правосуддя в державі. Так, у п. 27 зазначено про необхідність їх належного фінансування. На належному фінансуванні наголошує й Конституція України. Зокрема, ст. 130 забороняє будь-кому зменшувати визначені розміри бюджетного фінансування судів України.

16.06.2003 р. Постановою КМУ було затверджено Державну програму організаційного забезпечення діяльності судів на 2003–2005 рр. [6], у якій було передбачено, що під час формування показників Державного бюджету України на 2004 р. та наступні роки асигнування на виконання Програми мало ґрунтуватися на реальних можливостях бюджету та його пріоритетах.

Проте матеріальне забезпечення адміністративних судів навіть на рівні законодавчо визначених коштів унеможлиблювалося через невиконання приписів щорічного Закону про Державний бюджет. Так, за підсумковими даними Голови Державної судової адміністрації, недофінансування видатків на утримання судових органів станом на 01.01.2009 р. становило 87,4 млн грн. Рівень видатків на безпосереднє здійснення правосуддя в бюджеті 2009 р. становив лише 59,7% від дійсної потреби, що відповідно вплинуло на організацію роботи судів. На кінець 2010 р. асигнування на забезпечення судів та установ судової системи становили 2 435 млн грн, при цьому потреба в коштах на зазначені цілі становила 9 131,9 млн грн, тобто судові органи в 2010 р. було забезпечено лише на 27%. У доведеному обсязі на утримання судів та установ видатки становили 8,9%, комунальні послуги – 4,3% та капітальні видатки – 1,2% [7].

Як зазначено в “Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні”, згідно з європейськими стандартами, “належне забезпечення діяльності судів є однією з гарантій незалежності судів та суддів” [8], у зв'язку з цим необхідно було значно покращити фінансування судової влади, зокрема шляхом затвердження нормативів її фінансового забезпечення.

Важливим кроком у сфері покращення фінансового забезпечення української судової системи стало прийняття закону “Про судовий збір”. Принциповим було те, що, згідно з положеннями цього акта, всі кошти,

які надходять від сплати судового збору, мали спрямовувати виключно на фінансування судової системи. Такий підхід мав значно посилити організаційну незалежність судів і при цьому істотно підвищити рівень їх фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

Зрозуміло, що гарантії фінансування судової системи потребували посилення. Із цією метою ДСАУ в 2012 р. було розроблено законопроект, у якому пропонували законодавчо закріпити право подання бюджетного запиту на фінансування установ судової системи безпосередньо до парламенту без коригування органами виконавчої влади. 23.12.2012 р. Рада суддів України ухвалила рішення, в якому констатувала, що необхідно вдосконалити законодавчі положення щодо системи фінансування органів судової влади, передбачивши обов'язкову участь РСУ, голови Верховного Суду України та голів вищих спецсудів у процесі складання, розгляду та затвердження держбюджету з правом відповідних звернень на урядових засіданнях і засіданнях ВР, які мають врахувати при формуванні бюджету судової влади [9].

Стратегічний план розвитку судової влади України на 2013–2015 рр., затверджений Радою суддів України та Державною судовою адміністрацією України в грудні 2012 р., серед основних завдань загального розвитку правосуддя в державі визначив покращення стану фінансування та ефективне використання ресурсів [10].

XI черговий з'їзд суддів України в лютому 2013 р. констатував, що протягом 2010–2013 рр. відбувалося систематичне недофінансування судів. Видатки Державного бюджету України на фінансування судової влади в 2010 р. становили лише 29% від потреби, у 2011 р. – 31%, у 2012 р. – 41%. Бюджет судової влади в 2013 р. становив 4,9 млрд грн, що на 93,7 млн грн більше, ніж у 2012 р. Однак ця сума становить лише 47% від потреби [11].

29.05.2014 р. під час засідання ради суддів адміністративних судів України було зазначено, що протягом поточного року обсяги бюджетних призначень, затверджені Законом України “Про Державний бюджет України на 2014 рік”, для судової системи України зменшилися на 218,1 млн грн, попри надану Державною судовою адміністрацією України Міністерству фінансів України листом від 24.03.2014 р. за № 11-1602/14 обґрунтовану позицію стосовно недопущення скорочення видатків. Чинна редакція зазначеного закону передбачала бюджетні призначення в обсязі 4 353,2 млн грн [12].

02.19.2015 р. було прийнято рішення Радою суддів України “Про підготовку бюджетного запиту на 2016 рік та про стан виконання рішень щодо посилення ролі органів суддів-

ського самоврядування у питаннях формування бюджету органів судової влади” [13]. Проте бюджетні призначення для адміністративних судів у 2015–2016 рр. не могли бути збільшеними через вимушені витрати на забезпечення АТО на сході України. На жаль, судова система виступає в ролі проха-ча, адже рішення про виділення фінансових ресурсів приймають органи виконавчої та законодавчої влади. У зв'язку з цим одним із головних завдань, що постають перед нею, стала необхідність зміни принципів її фінансування та встановлення контролю з боку суддів за судовим бюджетом.

Треба зазначити, що сьогоднішня ситуація з фінансуванням судів не може суттєво змінитися на краще без істотного вдосконалення законодавчого поля, роль якого можуть виконати нові законодавчі норми, які передбачатимуть: необхідність розробки економічно обґрунтованих нормативів забезпечення фінансових потреб судів і на їх основі складання щорічних розрахунків реальної потреби органів судової влади у фінансових ресурсах; обов'язкове ознайомлення законодавців із документами, що містять розрахунки фінансових потреб судової влади, до прийняття ними відповідного річного закону про Державний бюджет України; заборону зменшення розміру поточних видатків органів судової влади в річних бюджетних законах; запровадження механізму, який мав би забезпечити повне та своєчасне отримання судами коштів, призначених, згідно із законом, на їх фінансування, незалежно від волі та розсуду органів виконавчої влади чи їх посадових осіб; виведення органів судової влади із системи казначейського виконання бюджету і надання судам та органам Державної судової адміністрації права самостійно (але згідно із затвердженими кошторисами й під контролем уповноважених державних органів) розпоряджатися виділеними на їх фінансування бюджетними коштами.

Без сумніву, ухвалення цих законодавчих новацій дасть змогу змінити на краще ситуацію з фінансуванням судів і зробити великий крок до забезпечення їх дійсної незалежності. Загалом, для покращення фінансового забезпечення діяльності адміністративних та інших судів, на нашу думку, важливо прийняти закон про порядок фінансування судів, розмір і періодичність надходження коштів на їх утримання. До речі, це вимоги й Сьомого конгресу ООН 1985 р. [14] та Комітету міністрів Ради Європи 1994 р. [15].

До заходів матеріального забезпечення адміністративних судів належить також заробітна плата суддів, яка складається з посадового окладу, премій, доплат за кваліфікаційні класи, надбавок за вислугу років та ін. У структурі кошторисних видатків адміністративних судів кошти на оплату праці з нараху-

ваннями становлять близько 90 відсотків. Але варто наголосити, що заробітна плата працівників апарату залишається на низькому рівні. Наразі бюджетних призначень на оплату праці вистачає лише на обов'язкові виплати – оклад, ранг, надбавку за вислугу років, на стимулюючі виплати коштів не було передбачено.

У 2014 р. рівень оплати праці працівників апаратів адміністративних судів не досягав середнього рівня оплати праці інших працівників державної сфери. Тому передбачалося (як тимчасовий захід) наблизити видатки поточного року для забезпечення фактичної чисельності суддів і працівників апарату, а компенсацію цього наближення здійснити з двох джерел: загального фонду державного бюджету шляхом внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2014 рік” у частині виділення додаткових призначень і спеціального фонду державного бюджету шляхом використання понадпланових надходжень від сплати судового збору [16]. Крім того, передбачалося, що фонд оплати праці має суттєво збільшитися. Для цього було розроблено й затверджено відповідні фінансові нормативи, які ґрунтувалися на даних, отриманих за допомогою автоматизованої системи діловодства суду.

Щодо побутового забезпечення та рівня соціального захисту суддів, то вони визначаються законом про державну службу, іншими нормативними актами та не можуть бути меншими, ніж у відповідних категорій державних службовців апаратів законодавчої та виконавчої влади. Але одним із проблемних аспектів соціального захисту суддів досі є забезпечення їх службовим житлом. З метою з'ясування потреб суддів у забезпеченні службовим житлом на підставі матеріалів, які надають суди, що ведуть контрольні списки суддів, які потребують покращення житлових умов, Державна судова адміністрація України здійснює узагальнення інформації стосовно таких суддів. Узагальнення такої інформації в Державній судовій адміністрації України покладено на управління матеріально-технічного та побутового забезпечення.

Але варто, зокрема, зазначити, що в 2009–2010 рр. кошти для придбання житла для суддів взагалі не виділяли. В 2010 р. кількість справ за позовами суддів про надання житла становила 50 позовів на загальну суму заявлених позовних вимог (близько 18 млн) [7]. Згідно з наданою Державною судовою адміністрацією України інформацією, станом на 01.10.2014 р. у контрольних списках суддів, які потребували забезпечення службовим житлом, перебувало: окружні адміністративні суди – 138 суддів, апеляційні адміністративні суди – 92 судді [17].

Складною проблема забезпечення житлом для службовців адміністративних судів була й у наступні роки у зв'язку з дефіцитом житла для переселенців із Донбасу та вирішенням житлових проблем для учасників бойових дій у зоні АТО.

У перспективі рівень грошового й соціального забезпечення суддів, як справедливо наголошено в проєкті Концепції розвитку правосуддя в Україні, має відповідати тій високій та відповідальній ролі, яку судді виконують у демократичному суспільстві [18]. На законодавчому рівні пропонують визначити гарантований високий розмір заробітку суддів і систему оплати їхньої праці з тим, щоб виконавча влада не могла впливати на суддів регулюванням їхнього заробітку. Збільшення заробітної плати суддів доцільно проводити одночасно з відмовою від окремих пільг, які не зумовлені статусом судді та суперечать принципів рівності всіх громадян (зокрема, від права на позачергове влаштування дітей суддів до дитячих навчальних закладів, права на безоплатний проїзд міським транспортом тощо). Престиж професії судді має триматися на високому заробітку та високому місці в соціальній ієрархії, а не на системі пільг і привілеїв.

Нагальною проблемою сьогодні є надання судам службових приміщень, придатних для здійснення судочинства. Це питання неодноразово розглядали на державному рівні. Варто відзначити розпорядження Президента України "Про забезпечення судів приміщеннями" від 27.07.1996 р. № 208-96-п; Програму забезпечення судів належними приміщеннями на 2002–2006 рр., затверджену постановою Кабінету Міністрів України № 692 від 21.06.2001 р. [19] та Концепцію Державної програми забезпечення судів належними приміщеннями на 2006–2010 рр., ухвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України № 459-р від 16.11.2005 р.

Але недостатнє фінансування централізованих капіталовкладень у наступні роки свідчило, що стан забезпечення приміщеннями адміністративних судів лишався ганебним як для європейської держави. У державному бюджеті на 2011 р. на капітальні видатки на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт приміщень судів передбачали 133,4 млн грн (зокрема, завдяки спеціальному фонду – 90,8 млн грн), що майже в 4 рази більше, ніж роком раніше. Проте фактично було виділено тільки 43,9 млн грн. Незважаючи на непрості фінансові умови, частку приміщень, стан яких був незадовільним, із 2003 р. до 2011 р. вдалося зменшити з 59% до 15%. 22.03.2012 р. відбулося засідання колегії Державної судової адміністрації України. Було зазначено, що покращення фінансового забезпечення судів було одним із основних напрямів діяльності ДСА. Але,

на жаль, більшість судів і далі розміщувалися в будівлях, у яких через брак площ надто складно було створити належні умови для здійснення правосуддя [20].

У судах не вистачало достатньої кількості залів судових засідань, нарадчих кімнат, приміщень для прокурорів та адвокатів, свідків, тобто були відсутні передбачені процесуальним законодавством приміщення, без чого неможливо належним чином розглядати справи. Головною причиною такого становища була відсутність відповідного фінансового забезпечення реалізації низки рішень, що приймала Верховна Рада України, Президент України та Уряд з метою виправлення ситуації.

У жовтні 2014 р. спеціальним рішенням Ради суддів судів України було розглянуто стан забезпечення адміністративних судів приміщеннями, придатними для здійснення правосуддя, та фінансування видатків на їх реконструкцію, капітальний і поточний ремонт. Методику вирішення проблеми забезпечення адміністративних судів приміщеннями було висвітлено в проєкті Концепції Державної цільової програми забезпечення судів належними приміщеннями на період до 2016 р. Вона передбачала поєднати нове будівництво, де це економічно доцільно, з максимальним використанням існуючих будівель судів, за наявності технічної можливості їх реконструкції та добудови. Це був найбільш оптимальним варіант. Бо створення нових будівель сприятиме зростанню кількості судових приміщень, водночас використання існуючих будівель зекономить видатки бюджету.

Проте ситуація лишалася критичною й у наступні 2015–2016 рр. Через відсутність бюджетних призначень на капітальні видатки ДСА України ініціювала виділити призначення з бюджетної програми "Державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів України". Варто також зазначити, що призупинення будівництва будинків судів нерідко призводить до часткового руйнування вже споруджених конструкцій та розкрадання будівельних матеріалів, оскільки консервування недобудованих споруд вимагає значних державних коштів. Вирішити ці проблеми можливо лише одним шляхом – максимально наблизити кошторисні призначення в державному бюджеті до потреб судів.

У Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні згідно з європейськими стандартами, затвердженої Указом Президента України від 10.05.2006 р., наголошено, що одним із пріоритетів діяльності з організаційного забезпечення судової влади державної судової адміністрації є здійснення комп'ютеризації в судах, що забезпечить поступовий відхід від паперового до електронного діловодства.

Але, на жаль, питання щодо повного фіксування судового процесу технічними засобами не було вирішено згідно з вимогами ст. 129 Конституції України. Необхідно зазначити, що комп'ютеризація судів практично не вплинула на інформаційне оснащення та організацію роботи окремого судді. Незважаючи на численні звернення Державної судової адміністрації України до Міністерства фінансів України та Міністерства економіки України, кошти на забезпечення функціонування автоматизованої системи документообігу суду були відсутні.

Треба зауважити, що, враховуючи моральний та фізичний знос раніше придбаної техніки та відсутність фінансування протягом 2012–2013 рр., потреби судів у комп'ютерній та оргтехніці постійно зростали. Зокрема, забезпечення засобами інформатизації в окружних адміністративних судах станом на 2014 р. становило 877,7 тис. грн (19% від загальної суми виділених коштів на заходи з інформатизації), відповідно апеляційні адміністративні суди отримали 929,5 тис. грн (23%) [21]. І наразі адміністративні суди потребують значної кількості сучасного обладнання, зокрема комп'ютерної техніки. Техніка вищевказаних судів, що експлуатують, є переважно морально та фізично застарілою, кількість її недостатня для повноцінного використання всіх необхідних ресурсів відповідного програмного забезпечення, що нерідко призводить до невиконання чинних норм законодавства. Крім цього, існує необхідність термінової закупівлі серверного обладнання. Відсутність коштів ускладнює подальше впровадження автоматизованої системи документообігу в цих судах.

Для того, щоб нарешті вирішити питання забезпечення адміністративних судів необхідною кількістю сучасного обладнання, на нашу думку, треба передбачити в державному бюджеті спеціальні кошти, які мають бути спрямовані на оснащення робочих місць для суддів і залів судових засідань технічними засобами фіксування судового процесу. Перші кроки в цьому напрямі вже було зроблено. Зокрема, із серпня 2016 р. Державна судова адміністрація України розпочала новий інноваційний проект із забезпечення судів єдиною програмою технічної фіксації судового процесу. Такий уніфікований програмно-апаратний комплекс технічної фіксації судового процесу здійснюватиме звуко-, відеозапис і запис відеоконференції. Майже кожен місцевий та апеляційний суд буде забезпечено одним таким комплексом. Завдяки вказаному інноваційному проекту стане можливим підвищення якості підготовки секретарем судового засідання протоколу повного технічного фіксування судового засідання у зв'язку з можливістю його детального ведення із зазначен-

ням точного часу проведення процесуальних дій відповідними особами та обслуговування лише одного комплексу технічної фіксації судового процесу, адже на сьогодні відеозапис та засідання в режимі відеоконференції здійснюється різними програмними продуктами. Крім цього, встановлення програмно-апаратного комплексу технічної фіксації судового процесу є можливим і на раніше придбаних системах звукозапису та відеоконференцзв'язку, що розміщено в приміщеннях судів, на безоплатній основі із необмеженою кількістю ліцензій, що зумовить суттєву економію бюджетних коштів.

IV. Висновки

Таким чином, забезпечення адміністративних судів є основним завданням для створення належних умов для їх ефективного функціонування та здійснення судочинства. На жаль, найбільше занепокоєння сьогодні викликає неналежне фінансування адміністративних судів. Незважаючи на те, що роль і функції адміністративних судів та навантаження на них значно змінилися, методика визначення щорічних видатків на їх утримання не зазнала істотних змін. Тому варто, по-перше, покращити фінансування цієї гілки судової влади шляхом затвердження обґрунтованих нормативів щорічних видатків, по-друге – вдосконалити її навчально-методичне забезпечення.

Проблеми фінансового та матеріально-технічного забезпечення адміністративного судочинства вимагають також необхідність пошуку оптимальних шляхів для їх вирішення з урахуванням зарубіжного досвіду.

Список використаної літератури

1. Нечитайленко А. О. Деякі проблеми організаційного, фінансового і матеріально-технічного забезпечення судів і суддів / А. О. Нечитайленко, С. Л. Кошарновська // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць. – 2003. – Вип. 19. «Юридична література». – С. 67–69.
2. Лукаш О. Належне фінансування судів – гарантія їх незалежності / О. Лукаш, Д. Притика // Право України. – 2007. – № 2. – С. 12–14.
3. Рішення Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 130 Конституції України (справа про фінансове забезпечення діяльності судів) від 11 березня 2010 року № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Стрижак А. А. Державна судова адміністрація України як орган організаційного забезпечення діяльності судової системи / А. А. Стрижак // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 11 (63). – С. 44–47.
5. Віденська Декларація і Програма Дій [Електронний ресурс]. – 1993. – Режим доступу: <http://ukraine.uapravo.net/>.

6. Про затвердження Державної програми організаційного забезпечення діяльності судів на 2003–2005 роки : Постанова КМУ України від 16.06.2003 р. № 907 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 240 (240-2004-п) від 03.03.2004 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Підсумки роботи Державної судової адміністрації України за 2010 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ics.gov.ua/userfiles/Pidsumki12010>.
8. Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до Європейських стандартів : Указ Президента України від 10.05.2006 р. № 361 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.
9. Рішення Ради суддів України від 23.12.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kmoas.gov.ua/rishennyai/>.
10. Стратегічний план розвитку судової влади України на 2013–2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/22578/>.
11. Рішення XI чергового з'їзду суддів України від 22.02.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua>.
12. Матеріали засідання ради суддів адміністративних судів України від 29.05.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua>.
13. Про підготовку бюджетного запиту на 2016 рік та про стан виконання рішень щодо посилення ролі органів суддівського самоврядування у питаннях формування бюджету органів судової влади : Рішення Ради суддів України від 02.10.2015 р. № 104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua>.
14. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями 40/32 і 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 19 грудня 1985 року // Судові та правоохоронні органи європейських країн : навч.-метод. посіб. – Одеса : Юрид. літ., 2005. – С. 55–61.
15. Рекомендація № (94) Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам “Незалежність, дієвість та роль суддів” від 13.10.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_323.
16. Стан фінансового та матеріально-технічного забезпечення судової системи України у 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/userfiles/file/DSA/>.
17. Рішення Ради суддів України від 04.12.2014 р. № 62 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua>.
18. Концепція розвитку правосуддя в Україні (проект) [Електронний ресурс]. – Київ : Центр політико-правових реформ, 2005. – 30 с. – Режим доступу: <http://www.pravo.org.ua>.
19. Законодавчі та відомчі акти з питань організації судочинства : довідник / За ред.: В. Т. Маляренко. – Київ : Воля, 2003. – 830 с.
20. Засідання колегії Державної судової адміністрації України 22 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sc.gov.ua/uanoviniza2012r>.
21. Стан фінансового та матеріально-технічного забезпечення судової системи України у 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/userfiles/file/DSA/>.

Стаття надійшла до редакції 16.05.2016.

Бабяк Н. В. Финансовое и материально-техническое обеспечение административного судопроизводства в Украине и пути его совершенствования

В статье проанализировано общее состояние финансового и материально-технического обеспечения системы административных судов Украины. Исследованы условия реализации действий по исполнению потребностей судов с помощью предоставления им достаточных финансовых, материально-технических и других средств для обеспечения выполнения ими судебных функций. Проанализирована роль Государственной судебной администрации в реализации задач финансового и другого материального обеспечения деятельности административных судов. Определены пути дальнейшего совершенствования этих составных обеспечения административного судопроизводства в современных условиях.

Ключевые слова: административные суды, Государственная судебная администрация, финансовое обеспечение, материально-техническое обеспечение, пути совершенствования, Украина.

Babiak N. Financial and Logistical Support of the Administrative Proceedings in Ukraine and the Ways of its Improvement

In the article it has been noted that financial and logistical support of the administrative proceedings does not still entirely meet the requirements of the time, therefore there is a need to improve the effectiveness of this process regulation. Therefore, the aim of the study is an in-depth analysis of the level of financial and logistical support of the administrative courts and identification of the ways for its further improvement.

It has been found out that the incompleteness of the judicial reform in Ukraine had led to a number of discrepancies and contradictions in the important area of both organizational and financial and logistical support of the administrative courts. In particular, one of the reasons for the significant shortcomings of the activity organization of these courts is the level of their financial security.

The conditions for the implementation of actions to meet the needs of the courts through the provision of them with adequate financial, material and technical means, as well as other measures to ensure the performance of judicial functions by them have been studied.

The role of the State judicial administration in carrying out the tasks of financial and other material support of the administrative courts activities has been analyzed.

It has been proved that the administrative courts support should be considered as the main objective to create appropriate conditions for their effective functioning and implementation of legal proceedings. But the analysis of the general state of the financial and logistical support of the system of administrative courts of Ukraine attests the need for further improvement of these components of the domestic administrative proceedings in the modern world.

Unfortunately, today an inadequate funding of administrative courts causes the greatest concern. Despite the fact that the role and the functions of administrative courts and the load on them have been significantly changed, the method of determining the annual cost of their maintenance has not changed significantly. Therefore, according to the author, firstly, we should improve the financing of this branch of the judiciary by establishing annual reasonable standards of the costs, secondly, to improve its training and methodological support.

In addition, the problems of the financial and logistical support of the administrative proceedings also require the need of searching optimum ways of their solution, taking into account the international experience.

Key words: *administrative courts, the State Court Administration, financial support, logistical support, ways of improvement, Ukraine.*